

بورسی صفات کمی و کیفی ارقام جدید سبیب زمینی در کشت بهاره در منطقه همدان

خسرو پرویزی^۱

۱- عضو هیئت علمی بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان

به منظور دستیابی به ارقامی از سبیب زمینی با عملکرد بالا و کیفیتی مطلوب این مطالعه در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با چهار تکرار و در دو گروه آزمایشی مستقل ارقام زودرس و نیمه زودرس و گروه آزمایشی ارقام دیررس و نیمه دیررس در مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی همدان به اجرا درآمد. ارقام آزمایشی در گروه زودرس شامل: ۱- مارفونا، ۲- سانته، ۳- فرسکو، ۴- پریمیر، ۵- اینوا، ۶- آریندا، ۷- فیانا، ۸- ساماته، ۹- کاردینال، ۱۰- بنیلا، ۱۱- رومینا و ۱۲- آپاکس و در گروه نیمه دیررس و دیررس شامل: ۱- آگریا، ۲- مارکیز، ۳- دیامانت، ۴- کوراس، ۵- کنکورد، ۶- موندیال، ۷- فولدا، ۸- ساتینا، ۹- بلینی، ۱۰- تیمانه، ۱۱- کلمبوس، ۱۲- جولیانس، ۱۳- فلاویا، ۱۴- بریجت، ۱۵- فونتان، ۱۶- سانتانا، ۱۷- EOS و ۱۸- آجیبا بودند. در طول اجرای طرح از ۱۲ صفت کمی و کیفی اندازه گیری به عمل آمد. نتیجه تجزیه واریانس مرکب در صفات اندازه گیری شده مشخص نمود که ارقام مورد مطالعه در هر دو گروه آزمایشی از نظر کسب زمان ۵۰٪ جوانه زنی (سبز کرد)، تاریخ غده زایی، تاریخ پوشش کامل، طول دوره گلدهی، زمان گلدهی، ارتفاع گیاهان در گلدهی، زمان غده زایی، تعداد ساقه در بوته، زمان رسیدگی، عملکرد کل، درصد تولید غده بذری، درصد ماده خشک غده و طول دوره خواب غده‌ها اختلاف معنی دار در سطح ۱٪ نشان دادند. از نظر عملکرد کل غده، ارقام مارفونا، آریندا، فرسکو و سانته در گروه آزمایشی ارقام زودرس تا میانرس و در گروه آزمایشی ارقام نیمه دیررس تا دیررس، رقم های بلینی، کلمبوس، جولیانس، ساتینا و نیماته نسبت به مابقی ارقام برتری نسبی نشان دادند. محاسبه ضرایب همبستگی بین صفات در ارقام مختلف در هر دو گروه آزمایشی نشان داد که بین متوسط تعداد ساقه در

بوته و متوسط وزن غده بذری با عملکرد در سطح احتمال ۰.۱٪ همبستگی مثبت و معنی‌دار وجود داشت. در مجموع از نظر کیفیت غده‌های تولیدی و قابلیت انبارمانی و نیز متوسط عملکرد، ارقام سانته و فرسکو در گروه زودرس تا میانرس و در گروه ارقام دیررس، رقمهای آگریا، کلمبیوس، تیماته، ساتینا و جولیانس در مقایسه با سایر ارقام وضعیت مناسب تری داشته و جهت کشت و کار در استان همدان معرفی می‌گردند.